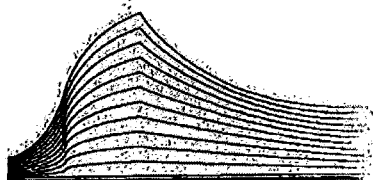

Kopie

Afgeleverd aan: Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel
Vrij van griffierecht - art. 280,2° W.Reg.

Repertoriumnummer
2018/ 352
Datum van uitspraak
5 april 2018
Rolnummer
2017/AB/686

Uitgifte

Uitgereikt aan
op
€
JGR

Arbeidshof te Brussel

zevende kamer

Arrest

COVER 01-00001123884-0001-0012-01-01-1

OCMW - maatschappelijke dienstverlening
tegensprekelijk arrest
definitief
kennisgeving per gerechtsbrief (art. 580, 8°, Ger. W.)

A, appellant,
vertegenwoordigd door mr. VANGOIDSENHOVEN Eva, advocaat te 3001 HEVERLEE,
Interleuvenlaan, 62,

tegen

OPENBAAR CENTRUM VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN VAN SCHERPENHEUVEL-ZICHEM,
met zetel te 3270 SCHERPENHEUVEL, Markt 21, geïntimeerde, vertegenwoordigd door de
heer Beyens Jurgen, houder van een schriftelijke volmacht.

***
*

Na beraad, spreekt het arbeidshof te Brussel het volgend arrest uit:

Gelet op de stukken van de rechtspleging, in het bijzonder op:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het bestreden vonnis, uitgesproken op tegenspraak op 19 juni 2017 door de arbeidsrechtbank Leuven, 2e kamer (A.R. 16/1159/A),
- het verzoekschrift tot hoger beroep, ontvangen ter griffie van dit hof op 24 juli 2017,
- de neergelegde conclusies,
- de voorgelegde stukken.

***
*

De partijen hebben hun middelen en conclusies uiteengezet tijdens de openbare terechtzitting van 8 maart 2018.

***
*

DE FEITEN EN DE RECHTSPLEGING.

1.

De heer A , van Syrische afkomst, is samen met zijn minderjarig zoontje en zijn neefje, beiden 10 jaar oud, naar België gekomen en heeft politiek asiel aangevraagd. Op 11 juni 2016 werd de aanvraag tot asiel afgewezen maar werd wel een tijdelijk statuut van subsidiaire bescherming toegekend (met een tijdelijk verblijf geldig voor een periode van een jaar, op 21 februari 2017 verlengd tot het jaar 2019).

De heer A die daarvoor in een opvangcentrum van het Rode Kruis verbleef te Scherpenheuvel, heeft vanaf 1 april 2016 financiële steun gekregen van het ocmw Scherpenheuvel. Het ging in het bijzonder om een equivalent leefloon van € 1.156,53 per maand, een installatiepremie van € 1.111,62, een niet terugvorderbare steun voor de huurwaarborg van € 1.300 en een niet terugvorderbare financiële steun voor de betaling van de eerste maand huur van € 670. Daarnaast ontving hij een maandelijks voedselpakket. De heer A ontving ook voor zijn zoon en zijn neef samen kinderbijslag van € 394,50.

2.

Op 11 mei 2016 heeft de heer A een aanvraag tot tussenkomst ingediend bij het ocmw tot betaling van de kosten van de gezinshereniging met zijn echtgenote en zijn zeven andere kinderen en met de ouders van zijn neefje en diens broers. Deze verbleven, zoals de heer A voor zijn vertrek naar België, in Turkije. De kosten voor deze gezinshereniging werden geraamd op € 5.096,74. Voor dit bedrag werd een tussenkomst gevraagd. Daarnaast zou er nog € 3.900 noodzakelijk zijn voor de betaling van de vliegtuigtickets, maar daarvoor zou de heer A zelf zorgen.

Bij beslissing van 7 juni 2016 heeft het ocmw Scherpenheuvel deze aanvraag afgewezen, met de motivering dat de betaling van de kosten van gezinshereniging niet noodzakelijk waren om de heer A in staat te stellen een menswaardig leven te leiden.

Hangende de procedure is de heer A erin geslaagd met eigen middelen en leningen zelf de overkomst te financieren van zijn echtgenote en zeven kinderen. Vanaf 1 maart 2017 huurt hij een woning in Betekom, aangepast voor het verblijf van zijn acht kinderen. Voor het huren van deze woning heeft het ocmw Scherpenheuvel een terugvorderbare huurwaarborg toegekend.

3.

Bij verzoekschrift van 8 september 2016 heeft de heer A de beslissing van het ocmw Scherpenheuvel van 7 juni 2016 betwist voor de arbeidsrechtbank te Leuven.

Bij vonnis van 19 juni 2017, ter kennis gebracht bij gerechtsbrief van 26 juni 2017, heeft de arbeidsrechtbank de vordering ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

Bij verzoekschrift van 24 juli 2017 heeft de heer A ; hoger beroep aangetekend tegen het vonnis van de arbeidsrechtbank.

DE ONTVANKELIJKHEID.

Het hoger beroep is ingesteld in overeenstemming met wettelijke bepalingen en binnen de wettelijke termijn. Het is ontvankelijk.

BEOORDELING.

1.

De eerste rechter oordeelde dat, indien de gezinshereniging zou worden beschouwd als een aspect van de menselijke waardigheid, niet voorbij kan gegaan worden aan het feit dat de heer A en zijn familie, nadat zij Syrië waren ontvlucht, in Turkije verbleven waar zij veilig waren. Eiser heeft zelf door zijn vertrek met zijn zoontje de scheiding bewerkstelligd. Uit het dossier blijkt verder, volgens de eerste rechter, dat de heer A zelf over voldoende financiële middelen kon beschikken om de familie te laten overkomen.

2.

De heer A ; roept in dat, in tegenstelling met wat de eerste rechter stelde, de bestreden beslissing niet voldoende gemotiveerd was. Er zou een schending zijn van het Handvest van de sociaal verzekerde, van de wet van 29 juli 1991 op de motivering van bestuurshandelingen en van de beginselen van behoorlijk bestuur.

Ten gronde is er wel degelijk een schending van de menselijke waardigheid. Hij betwist dat hij "uit vrije wil" het "veilige Turkije" zou ontvlucht zijn. In Turkije kreeg zijn gezin geen menswaardige behandeling. Hij zelf kon geen arbeidskaart krijgen, en zo een inkomen verwerven. Zijn kinderen konden geen school volgen. Er was discriminatie. De weigering om financiële steun toe te kennen om de gezinshereniging mogelijk te maken, is volgens de heer A ook in strijd met de internationale normen, in het bijzonder art. 8 van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens (recht op een privéleven en familieleven) en met art. 3 en 10 van het Internationaal Verdrag over de rechten van het kind.

Ten onrechte roept het ocmw Scherpenheuvel in besluiten zijn onbevoegdheid in. Eveneens ten onrechte stelt het ocmw dat de zaak zonder voorwerp geworden is doordat de heer A er intussen zelf in geslaagd is om, zonder hulp van het ocmw, zijn gezin naar België te halen. Hij heeft daarvoor leningen moeten aangaan die hij moet terugbetalen.

3.

Het ocmw Scherpenheuvel vraagt de bevestiging van het bestreden vonnis.

Het ocmw stelt in de eerste plaats dat de betwisting in feite zonder voorwerp geworden is omdat de heer A met eigen middelen de terugkeer van zijn familieleden heeft kunnen

organiseren. Deze zijn sinds 3 februari 2007 in België. De heer A woont met zijn kinderen vanaf 1 maart 2017 in Betekom wat meteen inhoudt dat het ocmw van Scherpenheuvel territoriaal niet meer bevoegd is.

Volgens het ocmw is de beslissing wel degelijk voldoende gemotiveerd. Het ocmw is enkel bevoegd voor personen die zich op het Belgisch grondgebied bevinden, en niet voor personen in het buitenland. Volgens het ocmw bestaat er ook geen wettelijke basis om gezinshereniging te financieren met gemeenschapsgelden, en kan deze gezinshereniging dus niet ten laste gelegd worden van een specifiek ocmw.

Het ocmw heeft de heer A in de mogelijkheid gesteld om een menswaardig leven in België op te bouwen voor zichzelf en voor de familieleden die met hem op dat ogenblik in Scherpenheuvel verbleven. Zelfs indien men een recht op gezinshereniging als aspect van menselijke waardigheid zou kunnen beschouwen dan moet de eventuele steun die verleend wordt om de effectieve uitoefening van dat recht te waarborgen steeds blijven voldoen aan het principe van de territorialiteit. Volgens het ocmw kan uit de door de heer A ingeroepen internationale verdragen niet afgeleid worden dat het ocmw of de Belgische staat positief zouden kunnen verplicht worden de kosten van een gezinshereniging te financieren.

Het ocmw vraagt tenslotte de beperking van de rechtsplegingsvergoeding tot het wettelijk minimum gezien de heer A geniet van de juridische tweedelijnsbijstand.

3.

Overeenkomstig art. 62 bis van de wet van 8 juli 1976 op de openbare centra voor maatschappelijk welzijn dienen de beslissingen van het Openbaar Centrum voor maatschappelijk welzijn met redenen omkleed te zijn. Overeenkomstig art. 2 van de wet van 29 juli 1991 op de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen dient iedere bestuurshandeling in de zin van art. 1 van de wet uitdrukkelijk gemotiveerd te worden. Overeenkomstig art. 3 van dezelfde wet moet de opgelegde motivering in de akte de juridische en feitelijke overwegingen vermelden die aan de beslissing ten grondslag liggen en moet zij afdoende zijn.

Een beslissing is voldoende gemotiveerd in de zin van de vermelde wettelijke bepalingen wanneer zij de betrokkene toelaat, op basis van de enkele lectuur van de beslissing te begrijpen waarom de beslissing getroffen is en te beoordelen of er elementen zijn om deze beslissing te betwisten voor de arbeidsrechtbank.

De bestreden beslissing is als volgt gemotiveerd: " Een betaling van kosten in het kader van gezinshereniging van Uw familieleden en van de familieleden van Uw neefje is niet noodzakelijk om U in de mogelijkheid te stellen een menswaardig leven te leiden (art. 1 OCMW wet 8 juli 1976)".

Deze motivering beantwoordt aan de wettelijke vereisten. Ze duidt de juridische grondslag aan van de beslissing en ook de feitelijke grondslag. Of de ingeroepen motivering ook een voldoende en correcte juridisch en feitelijk grondslag heeft, dient beoordeeld worden bij het onderzoek naar de grond van de zaak.

Ten overvloede moet eraan herinnerd worden dat de vaststelling door de rechter van de nietigheid van de beslissing van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn wegens niet naleving van de formele motiveringsplicht, niets af doet aan zijn bevoegdheid en verplichting uitspraak te doen over de rechten die voor de aanvrager voortvloeien uit de wettelijke bepalingen inzake bestaansminimum en de maatschappelijke dienstverlening: de rechter mag het recht op bestaansminimum of maatschappelijke dienstverlening slechts erkennen indien hij oordeelt dat de aanvrager aan alle wettelijke vereisten voldoet om daarop recht te hebben (*Cass.27.06.2005*, www.cass.be). De rechter moet zich aldus, na de beslissing vernietigd te hebben, in de plaats stellen van openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en zelf uitspraak doen over het recht op maatschappelijk welzijn.

4.

Overeenkomstig artikel 1 van de wet van 8 juli 1976 op de openbare centra voor maatschappelijk welzijn heeft elke persoon recht op maatschappelijke dienstverlening. Deze heeft tot doel éénieder in de mogelijkheid te stellen een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid. Er worden openbare centra voor maatschappelijk welzijn opgericht die, onder de door de wet bepaalde voorwaarden, tot opdracht hebben deze dienstverlening te verzekeren. De wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, bepaalt territoriaal welk ocmw bevoegd is voor het verlenen van steun. In de regel is dit het ocmw van de gemeente op wiens grondgebied zich een persoon bevindt die bijstand behoeft en wiens statuut van behoeftigheid door dat ocmw erkend werd.

Uit deze bepalingen volgt dat het ocmw Scherpenheuvel in de regel enkel bevoegd is voor de maatschappelijke dienstverlening voor de personen die zich effectief op zijn grondgebied bevinden. Uit het systeem en de organisatie van het maatschappelijk welzijn, georganiseerd door de wetten van 8 juli 1976 en 2 april 1965, blijkt bovendien dat in ieder geval de maatschappelijke bijstand de aanwezigheid op het Belgisch grondgebied vereist van de persoon voor wie bijstand gevraagd wordt. De bijstand wordt immers enkel verleend via een ocmw dat aan een bepaalde Belgische gemeente verbonden is.

5.

In zoverre dat de oorspronkelijke aanvraag van de heer A zo zou moet geïnterpreteerd worden dat hij in feite maatschappelijke steun vordert ten voordele van zijn echtgenoot en kinderen (en voor de broers zijn ouders van zijn neefje) roept het ocmw terecht zijn onbevoegdheid in. De betrokken personen bevonden zich niet op het Belgisch grondgebied en bijgevolg ook niet op het grondgebied van de gemeente Scherpenheuvel.

6.

In zoverre dat de aanvraag betrekking heeft op de persoonlijke situatie van de heer A... en dus zijn persoonlijk recht op een leven in overeenstemming met de menselijke waardigheid (door de mogelijkheid te hebben zijn kinderen en echtgenote naar België te laten overkomen om aldus een normaal familieleven te kunnen leiden) rijst de vraag naar de interpretatie van art. 1 van de wet van 8 juli 1976. Veronderstelt een leven in overeenstemming met de menselijke waardigheid dat de heer A... het recht heeft om, op kosten van de gemeenschap, zijn familie uit het buitenland over te brengen om met hen verenigd te worden?

Een dergelijke extensieve interpretatie kan volgens het hof geen steun vinden in enige wettelijke bepaling, noch van Belgisch recht noch van het internationaal recht.

7.

Art.10 bis van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen voorziet als dusdanig niet in het recht voor de personen die een recht op subsidiaire bescherming gekregen hebben, om hun familieleden te laten overkomen. Het voorziet in de mogelijkheid voor deze familieleden om zelf een machtiging tot verblijf te bekomen, mits het respecteren van een aantal voorwaarden, zij het dat deze voorwaarden erg soepel zijn en vrij van kosten indien de aanvraag tot machtiging ingediend wordt binnen het jaar van het verkrijgen van de subsidiaire bescherming.

8.

Overeenkomstig art. 22 van de Grondwet heeft éénieder ieder heeft recht op eerbiediging van zijn privéleven en zijn gezinsleven, behoudens in de gevallen en onder de voorwaarden door de wet bepaald. Volgens artikel 8 van het Europees verdrag van de rechten van de mens heeft éénieder recht op respect voor zijn privé leven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn correspondentie, waarbij geen inmenging van het openbaar gezag in de uitoefening van dit recht is toegestaan, dan in bepaalde bijzondere omstandigheden. Deze bepalingen houden geen positieve verplichting in voor de lidstaten om in te staan voor de hereniging van de gezinnen.

Overeenkomstig artikel 23 van de grondwet heeft éénieder het recht om een menswaardig leven te leiden.

Daartoe waarborgen de wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel, rekening houdend met de overeenkomstige plichten, de economische, sociale en culturele rechten, waarvan ze de voorwaarden voor de uitoefening bepalen.

Die rechten omvatten inzonderheid:

1° het recht op arbeid en op de vrije keuze van beroepsarbeid in het raam van een algemeen werkgelegenheidsbeleid dat onder meer gericht is op het waarborgen van een zo hoog en stabiel mogelijk werkgelegenheidsspeil, het recht op billijke arbeidsvoorwaarden en een billijke beloning, alsmede het recht op informatie, overleg en collectief onderhandelen,

2° het recht op sociale zekerheid, bescherming van de gezondheid en sociale, geneeskundige en juridische bijstand,

3° het recht op een behoorlijke huisvesting,

4° het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu,

5° het recht op culturele en maatschappelijke ontplooiing,

6° het recht op gezinsbijslagen.

Ook deze bepaling voorziet niet in een recht voor een onderdaan of voor een persoon die over een verblijfsrecht beschikt om, ten laste van de overheid, een gezinshereniging te realiseren.

9.

Een dergelijke verplichting kan evenmin afgeleid worden uit het Internationaal verdrag voor de rechten van het kind. Ongeacht nog de vraag of dit verdrag rechtstreekse werking heeft, voorziet artikel 3 van het verdrag enkel in de bescherming van de rechten van het kind dat zich op het grondgebied van de verdragsluitende partij bevindt. Overeenkomstig artikel 9 van het verdrag waarborgen de staten die partij zijn, dat een kind niet wordt gescheiden van zijn of haar ouders tegen hun wil. Overeenkomstig artikel 10 van het verdrag moeten de aanvragen van een kind of van zijn ouders om een land binnen te gaan of te verlaten, voor gezinshereniging, door de Staten met "welwillendheid, menselijkheid en spoed" worden behandeld.

Geen enkele van deze bepalingen houden het recht in om van een bepaalde staat te eisen de kosten van een gezinshereniging ten laste te nemen

10.

De verplichtingen van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn om een menswaardig leven te garanderen moeten redelijkerwijze geïnterpreteerd worden in het licht van de rechten die de staat aan zijn inwoners toekent. Indien een persoon, ingevolge de staat van behoeftigheid waarin hij zich bevindt, geen toegang heeft tot de fundamentele rechten waarover iedere burger kan beschikken, is het de taak van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn om daarvoor tussen te komen. Het is, althans in de regel, niet de taak van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn om rechten toe te kennen, die ook niet gegarandeerd worden ten aanzien van de andere staatsinwoners.

11.

Ten overvloede moet vastgesteld worden dat de voor de tussenkomst van het ocmw vereiste staat van behoefte in deze onvoldoende aangetoond is. Het is immers gebleken dat in de loop van de procedure de heer A zelf de nodige middelen heeft weten te verzamelen om zijn gezin naar België te laten overkomen. De omstandigheid dat hij daarvoor beroep heeft moeten doen op leningen, houdt niet noodzakelijk in dat hij zich in een staat van behoefte bevindt. Personen die plots voor onverwachte uitgaven staan, maar over een voldoende kredietwaardigheid beschikken om deze onverwachte uitgaven door een lening te financieren, kunnen ook geen beroep doen op een tussenkomst van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn. Uit het dossier van het ocmw blijkt overigens dat het gezin van de heer A vanaf 1 maart 2017, als men rekening houdt met de kinderbijslag voor 8 kinderen, over een inkomen van meer dan € 3.000 per maand beschikt (tegenover een huurprijs van 950 €), waarmee de aangegane leningen kunnen terugbetaald worden.

12.

Het hoger beroep is dan ook ongegrond.

13.

Overeenkomstig art. 1017, al. 2 van het Gerechtelijk Wetboek dient het ocmw Scherpenheuvel tot de kosten veroordeeld te worden. Er is geen reden om de rechtsplegingsvergoeding te beperken overeenkomstig art. 1022, al. 4 van het Gerechtelijk Wetboek omdat de heer A, van de juridische tweedelijnsbijstand geniet. Art. 1022 al. 4 heeft als draagwijdte de kosten van de begunstigde van de tweedelijnsbijstand te beperken¹ en niet om in alle gevallen, waarin de begunstigde van de tweedelijnsbijstand in een procedure betrokken is, terug te vallen op de minimum rechtsplegingsvergoeding. Aldus geldt deze beperking niet als de begunstigde van de tweedelijnsbijstand de winnende partij is. Bij analogie is er ook geen reden toe om de rechtsplegingsvergoeding te verminderen wanneer in toepassing van art. 1017, al. 2 de kosten ten laste gelegd worden van de overheid of van de instelling belast met het toepassen van de wetten en verordening bedoeld in art. 579, 6°, 580, 581 en 582, 1° en 2° van het Gerechtelijk Wetboek.

OM DEZE REDENEN HET ARBEIDSHOF

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, in het bijzonder op het artikel 24,

Rechtsprekend op tegenspraak,

¹ B. Van De Bergh en s. Sobrie, "De rechtsplegingsvergoeding in al zijn aspecten", nr. 118 e.v.

Gelet op het eensluidend mondeling advies van mevrouw N. Van den Brande, waarnemend advocaat- generaal, waarop repliek voor de heer A

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk, doch ongegrond en bevestigt het bestreden vonnis.

Veroordeelt, overeenkomstig artikel 1017 al.2 van het Gerechtelijk Wetboek, het ocmw Scherpenheuvel tot de kosten van het hoger beroep begroot in hoofde van de heer A op 174,94 €.

Veroordeelt het ocmw van Scherpenheuvel eveneens tot betaling van 20 euro als bijdrage aan het Fonds voor Juridische Tweedelijfsbijstand.

Aldus gewezen en ondertekend door de zevende kamer van het Arbeidshof te Brussel,
samengesteld uit:

F. KENIS,
P. DEPRETER,
J.-P. VAN CONINGSLOO,
bijgestaan door :
S. VAN DER HOEVEN,

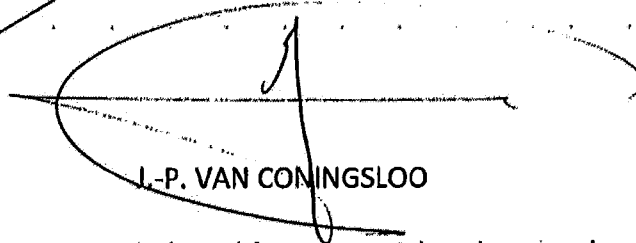
raadsheer,
plv raadsheer in sociale zaken, werkgever,
raadsheer in sociale zaken, werknemer-arbeider,
griffier.

F. KENIS

S. VAN DER HOEVEN

P. DEPRETER

J.-P. VAN CONINGSLOO

De heer P. Depreter, plaatsvervangend raadsheer in sociale zaken, werkgever, die aan het beraad heeft deelgenomen, verkeert in de onmogelijkheid om dit arrest te ondertekenen. Overeenkomstig art. 785 Ger. W. wordt het arrest ondertekend door F. Kenis, raadsheer en voorzitter van deze kamer en J.-P. Van Coningsloo, raadsheer in sociale zaken, werknemer-arbeider.

S. Van der hoeven, griffier.

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van donderdag 5 april 2018 door:

F. KENIS, raadsheer,
bijgestaan door
S. VAN DER HOEVEN, griffier.

F. KENIS

S. VAN DER HOEVEN

